

الگوی تجویز دارو در بخش‌های بالینی بیمارستان‌های پیمانیه و مطهری شهرستان جهرم
در خرداد ماه ۱۳۸۵
نویسنده‌ان:

زهراء شایان^{*}، کارشناس ارشد آمار حیاتی، مریبی دانشگاه علوم پزشکی جهرم
فاطمه شایان، دکتری داروسازی، مدیر دارو دانشگاه علوم پزشکی جهرم

مجله پزشکی دانشگاه علوم پزشکی جهرم، سال پنجم، شماره پنجم

چکیده:

مقدمه: مصرف دارو در کشور طی دهه گذشته بصورت بی‌رویه افزایش یافته است و با توجه به تعدد داروهای تجویزی و تداخلات دارویی، باعث عوارض جانبی نیز می‌شود. این مطالعه به بررسی تداخلات دارویی و تعداد اقلام تجویز شده در نسخه‌های مختلف بیمارستان‌های جهرم می‌پردازد. با استفاده از نتایج بدست آمده می‌توان ضمن آگاهی دادن به پزشکان و پرستاران از عوارض جانبی تداخلات دارویی کاست.

روش کار: در این مطالعه توصیفی-مقطعی تعداد ۴۹۶۹ نسخه از بخش‌های مختلف دو بیمارستان شهرستان جهرم مربوط به بیماران بستری در خرداد ۱۳۸۵ بررسی شده است. برای مقایسه نسبت‌ها از آزمون مریع کای استفاده شده است. یافته‌ها: در این مطالعه از تعداد ۴۹۶۹ نسخه مورد بررسی، ۶۶۸ نسخه (۱۳/۴۴ درصد) دارای یک قلم دارو، تعداد ۷۹ نسخه (۱/۵۹ درصد) دارای بیش از چهار قلم دارو و میانگین اقلام تجویزی ۲/۳۸ قلم بوده است. تداخلات شدید ۰/۰۸ درصد و تداخلات متوسط ۱۱/۲ درصد بوده است. در مجموع دو بیمارستان ۵۶/۶۳ درصد از بیماران آنتی‌بیوتیک، ۲۲/۱۶ درصد داروهای ضد التهاب غیر استروئیدی (NSAID) و ۷/۹۱ درصد کورتیکوستروئید دریافت کرده‌اند.

نتیجه گیری: براساس نتایج، میانگین اقلام تجویزی در بیمارستان‌های جهرم ۲/۳۸ قلم است که از میانگین کشوری، ۳/۸ قلم، کمتر و از میانگین ۱۲ کشور در حال توسعه، ۲/۲ قلم، کمی بیشتر است. با این حال برای رسیدن به وضعیت مطلوب، لازم است ارتباط حرفه‌ای پزشک و داروساز افزایش یابد و برای آشنایی بیشتر پزشکان و پرستاران با اثرات داروها و تداخلات بین آنها، دوره‌های بازآموزی توسط مسویین تشکیل گردد.

واژه‌گان کلیدی: دارو، نسخه، بیمارستان، تداخلات دارویی

مقدمه:

همزمان چند دارو وجود دارد، لذا مسئله تأثیرات متقابل داروها بر یکدیگر یا تداخلات دارویی اهمیت بالینی قابل توجهی چه در درمان بیماران بستری و چه در بستری شدن بیماران داشته و درنتیجه دنظر قرار ادن این تداخلات اهمیت بالینی بسزایی را می‌طلبد. تجویز دارو و دارو درمانی رایج در جامعه کنونی ما معمولاً به صورت چند دارویی می‌باشد که بالطبع بروز تداخلات و واکنش‌های ناخواسته دارویی را افزایش می‌دهد.

دارو به عنوان یک کالای استراتژیک مورد توجه همه کشورها و دولت‌ها در دنیا بوده است و با توجه به سیاست‌های هر کشور بهای خاصی برای تهیه و تأمین این کالای مهم پرداخته می‌شود. در بسیاری از کشورها قوانین سنگینی بر توزیع و مصرف داروها وضع می‌شود. نمونه بارز این مسئله قوانین و مقررات وضع شده بر دارو و غذای آمریکا بوسیله سازمان FDA است [۱]. در سیز درمان بیماری‌های یک فرد بیمار احتمال نیاز به مصرف

۲۴۰۰ نسخه، اکثر نسخه‌ها حاوی ۴ تا ۵ قلم از انواع داروها بودند. ویتامین‌ها، پنی‌سیلین‌ها، مسکن‌ها، آنتی‌هیستامین‌ها و تتراسایکلین‌ها گروه‌های دارویی هستند که بیشتر تجویز شدند [۴]. در مطالعه‌ای که در استان کرمان در سال ۱۳۸۲ انجام شده است میانگین اقلام دارویی در هر نسخه ۳/۴۳ قلم بوده است. آنتی‌بیوتیک‌ها بیشترین موارد تجویز را داشته‌اند [۵]. در مطالعه‌دیگری که در استان لرستان در سال ۱۳۷۶ انجام شده، میانگین اقلام دارویی در هر نسخه ۴/۲۷ قلم و ۲۳/۳ درصد اقلام دارویی آنتی‌بیوتیک‌ها بوده‌اند [۶].

یک مطالعه در یکی از بیمارستان‌های فرانسه بیانگر این مطلب است که ۳۰/۹ درصد از نسخه‌ها دارای تداخلات دارویی بوده که بیشترین فراوانی شامل تداخلات فلوروکینولووها و ضد انعقادها بوده است [۷]. همچنین مطالعه‌ای در یکی از بیمارستان‌های اسپانیا نشان داد که ۳۹/۹ درصد بیماران حداقل با یکی از انواع تداخلات دارویی مواجه بوده‌اند و درین آنها ضد انعقادهای خوراکی و دیگوکسین بیشترین فراوانی را از نظر تداخلات داشتند، بطوری‌که حتی دوز بالای دیگوکسین باعث بسترهای شدن مجدد یکی از بیماران شده بود [۸]. با توجه به بالا بودن تعداد داروهای تجویزی و تداخلات دارویی که علاوه بر هزینه گزافی که بر دوش بیماران می‌گذارد باعث عوارض جانبی نیز می‌شود بر آن شدیدم تا با اجرای این طرح تحقیقاتی به بررسی تداخلات دارویی و تعداد اقلام داروی تجویز شده در نسخ بخش‌های مختلف بیمارستان‌های پیمانیه و مطهری پردازیم. با استفاده از نتایج بدست آمده از این طرح می‌توان با آگاهی دادن به پزشکان و پرستاران از این گونه عوارض جانبی تداخلات دارویی حتی المقدور کاست.

مواد و روش تحقیق:

این تحقیق یک مطالعه توصیفی-مقطعی است. در این تحقیق کلیه نسخ بخش‌های بالینی دو بیمارستان مطهری و پیمانیه شهرستان چerm که طی ماه خرداد سال ۱۳۸۵ توسط پزشکان متخصص و عمومی تجویز شده، مورد بررسی قرار گرفته است. برای تجزیه و تحلیل اطلاعات از آماره‌های توصیفی مانند فراوانی

برای سنجیدن منافع درمان در مقابل خطر مصرف دارو، دانستن بروز عوارض شدید ناشی از تداخل از اهمیت خاصی برخوردار است. با اصلاح روش مصرف می‌توان از بسیاری از اثرات منفی ناشی از تداخل دارویی پیشگیری کرد. شدت تداخل به سه درجه طبقه‌بندی شده است:

(۱) شدید: به اثراتی گفته می‌شود که تهدید کننده حیات بوده و یا می‌تواند موجب آسیب دائمی بیمار شود.

(۲) متوسط: به اثراتی اطلاق می‌گردد که وضعیت بالینی بیمار را بدتر کرده، مجبور می‌شویم درمان اضافی و حتی بستری نمودن وی به مدت طولانی در بیمارستان را ایجاد می‌نماید.

(۳) ضعیف: این عوارض عموماً مالایم هستند و اگرچه ممکن است در درسرساز و قابل توجه باشند لیکن نمی‌توانند در نتیجه درمان تاثیر بگذارند، لذا عموماً نیازی به درمان اضافی هم نخواهد بود [۲].

تداخلات دارویی از مهمترین خطاهای دارویی در نسخه‌های توییسی پزشکان است. در این مطالعه از تداخلات ضعیف صرف نظر شده است. یافته‌ها:

یک بررسی در شهرستان بابل نشان می‌دهد که میانگین تعداد اقلام دارویی ۴/۵ قلم دارو در هر نسخه بوده و در ۳۰/۴ درصد نسخ پزشکان عمومی عدم هماهنگی داروهای تجویزی مشاهده شده است. ۶۲/۹ درصد نسخ، حاوی داروهای ضدالتهاب غیراستروئیدی، ۶۱/۹ درصد آنتی‌بیوتیک، ۳۷/۷ درصد داروهای مؤثر بر سیستم اعصاب مرکزی، ۲۷/۳ درصد داروهای گوارشی، ۲۳/۲ درصد داروهای استروئیدی، ۱۹/۹ درصد سرم، ۱۹/۸ درصد ویتامین و ۱۲ درصد داروهای قلبی بودند. شکل‌های دارویی قرص (۸۱/۴ درصد)، آمپول (۵۸/۴ درصد)، شربت و سوسپانسیون (۴۳/۴ درصد)، کپسول (۳۴/۱ درصد) و داروهای جلدی (۱۳/۷ درصد) به ترتیب بیشترین اشکال دارویی تجویزی در نسخ پزشکان عمومی بودند [۳]. یکی از مسائل موجود در نسخه‌های غیرمنطقی، تعداد و اقلام دارویی موجود در نسخ می‌باشد که حتی ممکن است تعداد ۵ تا ۶ قلم نیز باشد این امر علاوه بر افزایش هزینه، باعث بروز عوارض جانبی برای بیمار نیز می‌گردد. طی مطالعه‌ای در شهر تبریز از تعداد

اختلاف آنها از نظر آماری معنی دار بوده است ($P=0.01$). همچنین درصد اقلام تجویزی با نام تجاری در دو بیمارستان پیمانیه و مطهری به ترتیب $177/55$ درصد و $15/05$ درصد بوده و اختلاف آنها که از نظر آماری معنی دار بوده است ($P=0.04$). بعلاوه تعداد کل اقلام تجویزی بیمارستان پیمانیه 8334 قلم دارو و بیمارستان مطهری 3187 قلم بوده است. میانگین اقلام تجویزی بیمارستان پیمانیه $2/4$ قلم و بیمارستان مطهری $2/3$ قلم بوده که از نظر آماری معنی دار بوده است. درحالی که تعداد تداخلات شدید در دو بیمارستان تفاوت معنی دار نداشتند ولیکن اختلاف معنی داری در تعداد تداخلات متوسط مشاهده شده است (جدول ۱).

و درصد و برای مقایسه نسبت‌ها از آزمون مرربع کای (χ^2) استفاده شده است. در تحلیل‌های آماری که ($P<0.05$) به عنوان سطح معنی داری تلقی گردید. آنالیز نتایج با کمک نرم افزار SPSS انجام گرفته است.

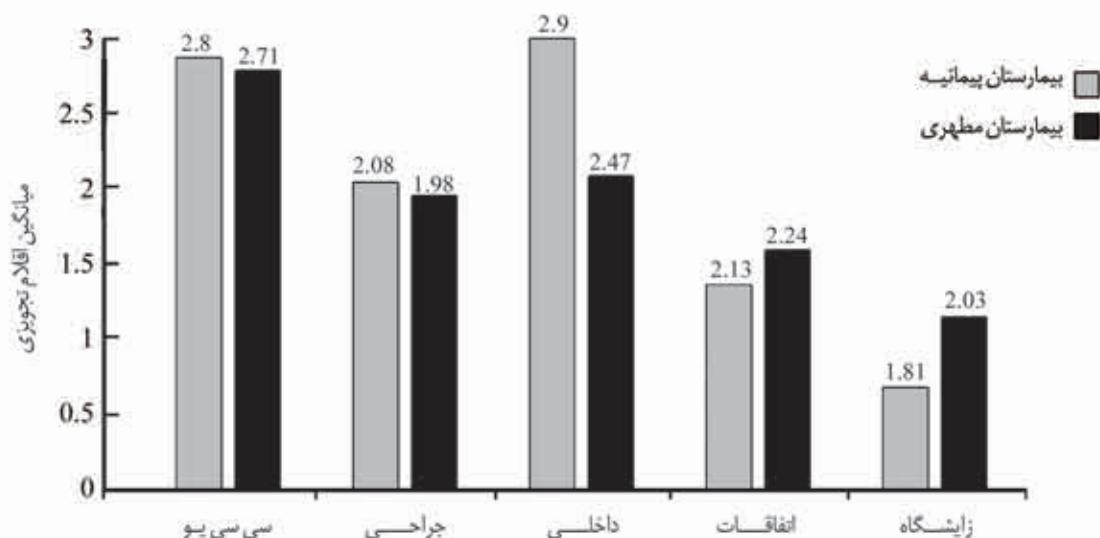
یافته‌ها:

در مجموع تعداد 4969 نسخه مربوط به دو بیمارستان پیمانیه و مطهری مورد بررسی قرار گرفته است. از این تعداد، 1422 نسخه ($21/38$ درصد) مربوط به بیمارستان پیمانیه و 1422 نسخه ($28/62$ درصد) مربوط به بیمارستان مطهری بوده است. درصد اقلام تجویزی با نام ژنریک در دو بیمارستان پیمانیه و مطهری به ترتیب $81/78$ درصد و $84/82$ درصد بوده که

جدول (۱) : توزیع فراوانی شاخص‌های نسخ بیمارستانهای پیمانیه و مطهری چهرم در خرداد ۱۳۸۵

بیمارستان	درصد داروی با نام ژنریک	درصد داروی با نام تجاری	متوجه	شدید	نداخلات	نسخ دارای یک قلم دارو	نسخ از ۴ قلم دارو	تعداد (درصد)	میانگین اقلام تجویزی
پیمانیه	۸۱/۷۸	۱۷/۵۵	۳.۷(۸/۲)	۴(۰/۱)	۴۷۶(۱۳/۴۲)	۷۲(۲/۰۳)	۷۲(۰/۴۹)	۷۲(۰/۴۹)	۲/۴
مطهری	۸۴/۸۲	۱۵/۰۵	۲۵۰(۱۷/۶)	۰(۰)	۱۹۲(۱۳/۵)	۷۶(۰/۴۹)	۷۶(۰/۴۹)	۷۶(۰/۴۹)	۲/۳
P-value	۰/۰۱*	۰/۰۴*	۰/۰۰۱*	۰/۰۰۱*	۰/۰۰۱*	۰/۰۰۱*	۰/۰۰۱*	۰/۰۰۱*	p=۰/۰۹۴
مجموع	۸۲/۶	۱۶/۸۸	۵۵۷(۰/۱۱۲)	۴(۰/۱)	۶۶۸(۱۳/۴۴)	۷۹(۱/۵۹)	۷۹(۱/۵۹)	۷۹(۱/۵۹)	۲/۳۸

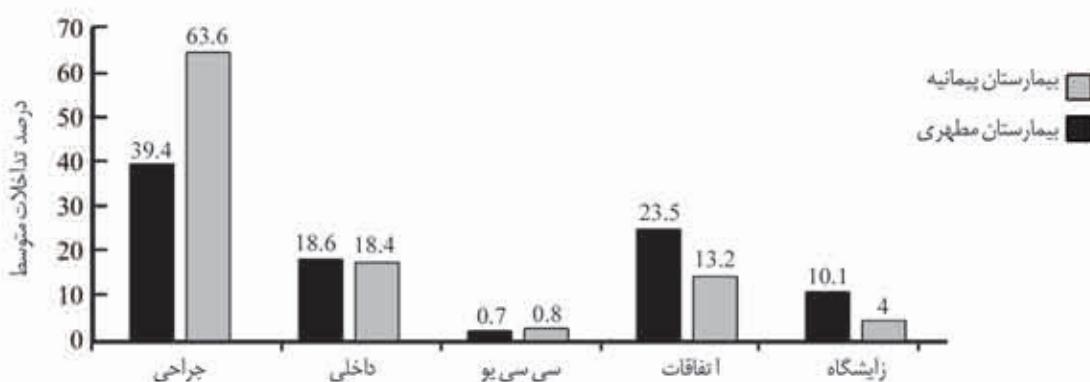
* معنی دار

نمودار (۱) : میانگین اقلام تجویزی در بخش‌های مختلف بیمارستانهای پیمانیه و مطهری چهرم در خرداد ۱۳۸۵

(۰/۰۶ درصد) مربوط به بخش داخلی بوده است. بیشترین تعداد تداخلات متوسط در بیمارستان پیمانیه و مطهری مربوط به بخش جراحی به ترتیب ۱۲۱ مورد (۴/۳۹ درصد) و ۱۵۹ مورد (۶/۳۶ درصد) بوده است (نمودار ۲).

بیشترین میانگین اقلام تجویزی در بخش‌های مختلف مربوط به بخش داخلی بیمارستان پیمانیه و مطهری به ترتیب ۲/۹ و ۴/۷ قلم است (نمودار ۱). از ۴ مورد تداخل شدید در بیمارستان پیمانیه ۲ مورد تداخل

نمودار (۲) : درصد تداخلات متوسط در بخش‌های دو بیمارستان پیمانیه و مطهری شهرستان چهرم در خرداد ۱۳۸۵

لیکن فراوانی تجویز کورتیکوستروئیدها تفاوت معنی داری نداشته است.

همانطور که در جدول ۲ نشان داده شده است فراوانی تجویز گروه‌های دارویی در مورد آنتی بیوتیک‌ها و NSAIDs در دو بیمارستان اختلاف معنی دار داشته است،

جدول (۲) : توزیع فراوانی دسته‌های دارویی تجویزی در بیمارستان‌های پیمانیه و مطهری شهرستان چهرم در خرداد ۱۳۸۵

دسته دارویی / بیمارستان	بیمارستان	پیمانیه	مطهری	p-value
آنتی بیوتیک‌ها		%۵۱/۲۱	%۷۰/۱۱	P<0/001
حد التهاب غیراسترویدی		%۲۳/۲۹	%۱۹/۲۴	P=0/0028
کورتیکو ستروئیدها		%۸/۴	%۶/۶۸	p=0/051

پیمانیه و مطهری مربوط به بخش داخلی است. در مطالعه‌ی انجام شده در ۱۲ کشور در حال توسعه این میانگین حدود ۲/۲ قلم بوده که به مطالعه حاضر نزدیک است [۹]. این میانگین در کشور مالا ۳/۸ قلم می‌باشد [۱۰] که چهارم از این نظر از میانگین کشوری کمتر است. در مطالعه حاضر تعداد ۶۶۸ میانگین کشوری کمتر است. در مطالعه حاضر تعداد ۷۹ نسخه (۴/۴۳ درصد) دارای یک قلم دارو و تعداد ۴۹۶۹ نسخه (۰/۰۸ درصد) دارای بیش از چهار قلم دارو بوده و درصد تداخلات شدید ۰/۰۸ و درصد تداخلات متوسط ۰/۱۱ است. درصد

تعداد ۱ نسخه در بیمارستان پیمانیه دارای ۷ داروی تجویز شده و تعداد ۷ نسخه در بیمارستان مطهری دارای حداقل ۵ داروی تجویز شده بود.

بحث:

در این مطالعه جمعاً تعداد ۴۹۶۹ نسخه مورد بررسی قرار گرفته است. میانگین اقلام تجویزی در دو بیمارستان از نظر آماری اختلافی نداشته و میانگین در کل دو بیمارستان ۰/۳۸ قلم بوده است. بیشترین میانگین اقلام تجویزی در بخش‌های بیمارستان

سوشهای مقاوم میکروبی می‌گردد . طبق گزارشات سازمان بهداشت جهانی سالانه ۴۰۰۰۰ مرگ در اثر عفونتهای مقاوم بیمارستانی در آمریکا رخ می‌دهد که علت آن پیدایش سوشهای میکروبی مقاوم به آنتی بیوتیک‌ها رایج مصرفی می‌باشد [۱۶ و ۱۷]. درصد بیماران دریافت کننده NSAIDs در دو بیمارستان چهرم بیشتر از مطالعه کرمان (۱۹/۲۱ درصد) [۵]، همچنین بیشتر از کشورهای مانند عربستان و حتی کشورهای در حال توسعه مثل نیجریه است [۱۸ و ۱۹] ، اما با توجه به مصرف داروی خدد در بیماران بستری منطقی به نظر می‌آید. درصد بیماران دریافت کننده کورتیکوستروئیدها در دو بیمارستان چهرم کمتر از مطالعه کرمان (۱۱/۱۷ درصد) است [۵]. براساس نتایج بدست آمده میانگین اقلام دارویی از میانگین کشوری کمتر است اما برای تداخلات دارویی در بخش‌ها و تجویز داروها باید چاره‌ای اندیشید . برای رسیدن به وضعیت مطلوب ، لازم است ارتباط حرفه‌ای پزشک و داروساز افزایش باید و برای آشنایی بیشتر دانشجویان پزشکی و پزشکان و پرستاران با داروها و اثرات آنها و تداخلات موجود بین داروهای مختلف ، مستوان و دست اندرکاران امور بهداشتی باشیست تدبیری اتخاذ نمایند تا تجویز منطقی داروها گسترش باید و تحقق این امر از طریق تشکیل دوره‌های بازآموزی میسر می‌گردد .

تقدیر و تشکر:

بدینوسیله از حمایت و همکاری مسئولین محترم معاونت دارو و درمان دانشکده علوم پزشکی چهرم بویژه جناب آقای دکتر شجاعی کمال تشکر را دارد.

تداخلات شدید در بیمارستان پیمانیه ۴ درصد بیشتر از بیمارستان مطهری و درصد تداخلات متوسط در بیمارستان مطهری ۱۷/۶ درصد بیشتر از بیمارستان پیمانیه بوده است. بیشترین تعداد تداخلات متوسط در بیمارستان پیمانیه و مطهری مربوط به بخش جراحی بوده است .

در مطالعه‌ای که در قم انجام شده ۲ درصد نسخه‌ها دارای تداخلات شدید و ۴۶ درصد تداخلات متوسط داشتند [۱۱]. در مطالعه دیگری که در یکی از داروخانه‌های شبانه روزی وابسته به دانشکده داروسازی دانشگاه علوم پزشکی تهران انجام شده ۱/۸ درصد تداخلات شدید و ۳۸/۶ درصد تداخلات متوسط داشته‌اند [۱۲]. در چهرم در مجموع دو بیمارستان درصد تداخلات شدید و متوسط کمتر از قم و تهران می‌باشد. در این مطالعه در بیمارستان پیمانیه بیش از نیمی (۵۱/۲۱ درصد) از بیماران بستری شده آنتی بیوتیک دریافت کرده‌اند که این مقدار از میزان تجویز آن در کشورهایی مثل سودان (۶۳ درصد) و اردن (۹۰/۹ درصد) کمتر است، اما از کشورهایی مثل هند (۴۳ درصد) و نیجریه (۴۸ درصد) و یمن (۴۶ درصد) و لبنان (۱۷/۵ درصد) و زیمباوه (۲۹ درصد) بیشتر است [۱۳ و ۱۴]. ذکر این نکته حائز اهمیت است که درصدهای فوق در مورد نسخ ، مربوط به بیماران سرپائی در کشورها است و بالا بودن این درصد در بیمارستانها به دلیل شیوع عفونتهای بیمارستانی ، منطقی است. در حالی‌که در بیمارستان مطهری حدود دو سوم (۷۰/۱۱ درصد) از بیماران آنتی بیوتیک دریافت کرده‌اند که این درصد بسیار بالا است. مصرف نامناسب و بی‌رویه آنتی بیوتیک‌ها موجب گسترش

REFERENCES :

منابع :

- ۱) مقدم نیا ع ، قدیمی ، خود درمانی هنگام بروز سرماخوردگی در افراد ۱۵ تا ۴۵ سال شهرستان بابل سال ۱۳۷۷ ، مجله دانشگاه: علوم پزشکی بابل : ۱۳۷۸(۵): ۳۲-۲۶.
- ۲) سامی زاده م ، مهمترین تداخلات دارویی . مؤسسه فرهنگی انتشاراتی تیمورزاده : ۱۳۸۳ : صفحه ۳ .
- ۳) مقدم نیا ع ، زاهد پاشایی ، میربلوکی م و همکاران . تحلیل شاخص‌های نسخه نویسی از نظر الگوی تجویز دارو در نسخ پزشکان عمومی بابل ۱۳۷۸. مجله دانشگاه علوم پزشکی بابل : ۱۳۷۹: ۲۶-۳: ۲۱.

REFERENCES :

منابع:

- (۴) مدیرزارع م، پایان نامه دکترا . دانشگاه علوم پزشکی تبریز : ۱۳۷۶ .
- (۵) سپهری غ، حاج اکبری ن ، موسوی ع ، بررسی شاخص های نسخه پزشکان عمومی استان کرمان در سال ۱۳۸۲ مجله دانشگاه علوم پزشکی بابل : پاییز ۱۳۸۴ : شماره ۴ : صفحه ۷۶-۸۲ .
- (۶) دلفان ب ، مطلق م ، نیکنام ح ، رضایپور ص ، بررسی نسخ دارویی در استان لرستان . مجله علمی - پژوهشی دانشگاه علوم پزشکی اهواز : ۱۳۷۸ : شماره ۲۶ : صفحه ۵۶-۶۰ .
- 7) Vernardet S, Bossaert S,Livrozet A, Pont E. Pharmaceutical analysis and validation of hospital prescriptions, a 5-year study, Press Med 2005 Aug 27;34 (14):990-6.
- 8) Lopez Vazquez P, Rodriguez Moreno C. Drug interactions in the prescription of medical patients at hospital discharge. An Med Interna 2005 Feb; 22(2); 69-75.
- 9) Benjamin H, Smith F, Motawi MA. Drugs dispensed with and without a prescription from community pharmacies in a conurbation in Egypt. Eastern Mediterranean Health Journal 1996;2(3):506-14.
- (۱۰) سبحانی ع ، شجاعی تهرانی ح ، پسندیده م و همکاران . شاخص های نسخه نویسی پزشکان عمومی طرف قرارداد با سازمان تأمین اجتماعی گیلان . مجله دانشگاه علوم پزشکی قزوین: ۱۳۷۷؛ ۲(۸): ۱۱-۱۶ .
- (۱۱) فتحی ع ، بررسی و مطالعه آماری تداخلات دارویی و روند دارو درمانی در نسخ بیماران سرپایی شهر قم ، پایان نامه دکترا . دانشگاه علوم پزشکی تهران : ۱۳۷۶ .
- (۱۲) کرمی ن ، بررسی اثر تداخل داروها در نسخ بیماران سرپایی ، پایان نامه دکترا . دانشگاه علوم پزشکی تهران : ۱۳۷۳ .
- 13) Who action programmed on essential drugs and vaccines. How to investigate drug use in health facilities: selected use indicators. Geneva, World Health Organization 1993 DAP Research series No. 7.
- 14) Otoom S, Batieha A, Hadidi H, et al. Evalution of drug use in Jordan using who prescribing indicators. EMHJ 2002;8(4&5):537-43.
- 15) Hamadeh GN, Dickerson LM, Saab BR, et al. Common prescriptions in ambulatory care in Lebanon. Ann Pharmacother 2001; 35:636-40.
- 16) Anandkumar H, kapur H, Dayanand A. Increasing prevalence of antibiotic resistance and multidrug resistance among uropathogens. J Commun Dis 2003;35(2):102-8.
- 17) Williams R. Antimicrobial resistance: the facts. Essential Drug Monitor 2000; 28&29:7-8.
- 18) Al Faris EA, Al Tawee A. Audit of prescribing patterns in Saudi primary healthcare: what lessons can be learned. Ann Saud Med 1999;19(4):317-21.
- 19) Agaba EI, Agaba PA, Wigwe GM. Use and abuse of analgesics in Nigeria: a community survey. Niger J Med 2004;13(4):379-82.

Pattern of Drug prescription in clinical ward of Motahari and Peimanie Hospital in Khordad 1385

Shayan Z, Shayan F

Abstract:

Introduction: The use of drug increases very much in the last decade and according to the variety of prescribed medicines and Drug interaction, have many bad effects on patients. This study was surveyed the Drug interaction and the number of prescribed medicines in different wards of Jahrom hospitals to decrease the bad effects of it. We should inform the physicians and nurses according to the results.

Materials and Methods: This is a descriptive cross-sectional study, 4969 prescriptions of diseases who admit in wards of Jahrom hospitals, that on khordad 1385 were surveyed. The chi-square test was used for data analysis.

Results: In this research, 4969 prescriptions were surveyed. 668 (13.44%) prescriptions have only one kind of drug and 79(1.59%) prescriptions have more than four drugs. The mean dosage form value was 2.38 items per prescription. The percentage of severe intervention was 0.08 and the moderate was 11.2. In two hospitals 56.63% of patient received Antibiotics, 22.16% NSAIDs and 7.91% Corticosteroids .

Conclusion: According to the results the mean dosage form value was 2.38 items that less than civil mean, 3.8 items , and slightly more than 12 developed countries, 2.2 items. To get the satisfied conditions, it is necessary to improve collaboration of the physicians and the pharmacists and to have education programs for the medical students, nurses and physicians to familiarize with drugs and effects and intervention between them by education development centers.

Key Words: Drug , prescription, Hospital, Drug interaction.